

คิดใหม่ 193: เศรษฐกิจใหม่ในย่านวัฒนธรรม

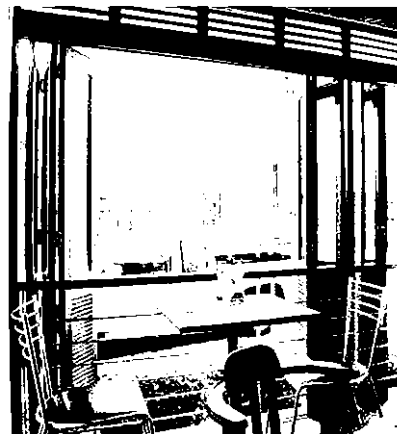

คิดใหม่ไทยเปลี่ยน

ณพพงศ์ นพเกตุ
nopphaket@gmail.com

บ้านเรือนไม้ดั้งเดิม 2 ชั้นที่ถนนไชยาเก่า เมืองสาขานคร และ แนวทางการออกแบบอาคารใหม่ที่ ยาวสูงถึง 4-5 ชั้น (ผลงานของสถาปนิก: ณพพงศ์ นพเกตุ โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างบางส่วนได้)

ช่องเปิดของอาคารเรือนเก่าไม้ดั้งเดิม และ รูปแบบที่สามารถประยุกต์เป็นร้านอาหาร/กาแฟ

Creative Economy เป็นคำพูดและนโยบายที่กำลังมาแรงในขณะนี้ เนื่องจากเป็นคำใหม่ที่น่าสนใจอีกทั้งยังมีพลังในเชิงเศรษฐกิจเป็นพิเศษ ทั้งยังสอดคล้องกับยุคทองของ "การปฏิวัติทางปัญญา" เนื่องจากโลกวันนี้มีพื้นฐานการติดต่อสื่อสารที่ติ่มากกว่ายุคใดๆ ก่อนหน้านั้น ที่สำคัญคือความสำคัญของ "การใช้ความคิดสร้างสรรค์" ที่แต่เดิม

เป็นของกลุ่มคนเพียงกลุ่มเล็กไม่ว่าจะศิลปิน นักออกแบบ สถาปนิก วิศวกรและนักวิทยาศาสตร์นั้น ได้ขยายวงกว้างขวางจนกลายเป็นความต้องการของธุรกิจโดยทั่วไป **Creative Thinking / Idea** จึงได้กลายเป็นกระแสนิยมพื้นฐานในแวดวงการทำธุรกิจไปแล้วแน่นอนว่าที่ใดไม่มีการออกแบบ หรือ **Design** ที่นั้นย่อมขาด **BRAND**

คำว่า **Brand** หรือที่คนไทยเรียกกันมาแต่ไหนแต่ไรว่า **"ยี่ห้อ"** นั้น พอเปลี่ยนให้เป็นภาษาสากลก็ฟังดูโก้เท่มีสไตล์และมีเสน่ห์ขึ้นมาอีกมากทั้งที่หมายถึงยี่ห้อเช่นเดิมบริษัทที่คาดหวังว่าจะประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจในตลาดและบริการใดๆ มักจะพยายามทำการ **Branding** คือสร้างยี่ห้อสินค้าของตน แม้แต่พรรคการเมืองตั้งแต่ยุค พ.ศ.2543 (ค.ศ.2000) เป็นต้นมา ก็ต้องทำ **Branding** เป็นหลักใหญ่ในฐานะที่เป็น **"กลยุทธ์ที่สำคัญที่สุด"** ทั้งทางการตลาดและการเมือง

เมืองที่มีเสน่ห์ในภาคอีสานตอนบนเมืองหนึ่งคือ "สกลนคร" โดยเฉพาะในเขตคูเมืองเก่ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสใจกลางเมือง มีถนนสายสำคัญ 8 สายที่มีชื่อซึ่งคล้องจองกันหมดตั้งแต่ **"เจริญเมือง เรืองสวัสดิ์ กำจัดภัย ใจมาสก สุขเกษม เปรมปรีดา มรรคาลัย และใสสว่าง"**

ดังที่เราทราบกันแล้วว่าเมืองนี้มี "ศูนย์รวมจิตใจ" อยู่ที่ **"วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร"** สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ อันเป็นศูนย์รวมใจ "โทสกล" จำนวนนับล้านคน (ประชากรจังหวัดนี้มีประมาณ 1.11 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2552 เป็นอันดับที่ 17 ของประเทศไทย - จากฐานข้อมูลวิกิพีเดีย)นอกจากมีคูเมืองและวัดพระธาตุแล้ว เมืองแห่งนี้ยังมีเสน่ห์ของ **เรือนไม้แบบดั้งเดิม** อยู่อีกจำนวนมากมายเท่าที่เคยสำรวจโดยการเคหะแห่งชาติ ภายในบริเวณเขตคูเมืองเองยังมีบ้านดั้งเดิมอีกจำนวนไม่ต่ำกว่า 200 เรือน ซึ่งมีอายุในช่วง 100-150 ปี นับเป็นจำนวนหลายสิบหลัง อีกทั้งขนาดและลักษณะยุคไปมาของถนนภายในเมืองก็ยังมี **เอกลักษณ์** ที่สำคัญคือ **สมสัดส่วนเหมาะสมกับ Scale คนเดิน**

เอกลักษณ์ดั้งเดิมเหล่านี้เอง หากได้รับการ **"ความสนใจ"** จากพี่น้องชาวไทยสกล ลักษณะเดียวกับที่ปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับ **"ฝ้าย้อมคราม"** สินค้าที่เริ่มจะลือชื่อและเป็น

การปรับเปลี่ยนอาคารดั้งเดิมโดยรีอ็อก หากมีการสร้างอาคารใหม่ควรที่จะมีการเว้น "สวนหย่อม" ด้านหน้า และจัดให้มี "รั้วโปร่ง" ที่จะทำให้น้ำบ้านน่ามอง และ ถนนสดชื่น

รู้จักในกลุ่มคนรักผ้าและผู้ซื้อผู้ชายจำนวนหนึ่งแล้ว กล่าวคือหากเมืองสกลนครนี้ได้รับการพัฒนา "ภูมิทัศน์ เมือง" ให้ดี มีการออกแบบสถาปัตยกรรม ภูมิทัศน์และสถานที่ต่างๆ ให้สอดคล้องกลมกลืน มีกลิ่นอายของลักษณะดั้งเดิมของที่ตั้ง ก็จะสามารถทำให้เมืองสกลนครนี้กลายเป็นเมืองที่มีเสน่ห์ภายในตัวเองอย่างมาก ดังนั้น ชาวบ้านชาวเมือง ผู้รู้ นักธุรกิจและผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะต้องเร่งนำเสน่ห์เหล่านี้ขึ้นมาตกแต่งให้โดดเด่นกลายเป็น "**Brand สกลนคร**" อันจะทำให้กลายเป็นเมืองตัวอย่างที่งดงามของภาคอีสานตอนบนเมืองหนึ่ง ซึ่งจะสร้างความน่าภาคภูมิใจให้เจ้าบ้านมากที่สุดไม่แพ้ใคร

ในทางกลับกันหากชาวสกลโดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่นองค์ดำเนินการ "**พัฒนาเชิงอนุรักษ์**" หรือ "**พัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านศิลปวัฒนธรรม**" ซ้ำเกินไป เมืองสกลนครอาจจะกลายเป็นเมืองที่เต็มไปด้วย อาคารแบบ "ตึก" ที่ไร้เสน่ห์ ดูแห้งแล้ง ไร้ชีวิตชีวา **อาจจะกลายเป็นพื้นที่ซึ่งเต็มไปด้วย คอนกรีตสีขาว กระຈกสีด้า สายไฟโยงใยวนว้าย พุดปากรักระเกาะระกะเดินไม่ได้ ฯลฯ ซึ่งรวมกันแล้วกลายเป็น "ทรศณะอูจาด" เช่นเดียวกับเมืองอื่นทั่วไปที่พบเห็นได้ โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ เอง**

ดังนั้น นโยบาย **ภูมิทัศน์เมืองที่สร้างสรรค์** หรือ **CREATIVE CITY** จึงน่าที่จะเป็นนโยบาย "**เร่งด่วน**" และ "**สำคัญที่สุด**" สำหรับเมืองที่มีต้นทุนวัฒนธรรมสูงอย่าง "**เมืองสกล**"

ทั้งนี้ การสร้างสรรค์เมืองสกลนครให้พัฒนาอย่างยั่งยืนทางศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมและภูมิทัศน์เมืองนั้นย่อมมิใช่การลงทุนเพียงเพื่อเสริมเติมแต่งความสวยงามและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านของเมืองเพียงเท่านั้น แต่จะต้องกำหนดเป็นแผนระยะยาว 10 ปี เพื่อให้เกิดเป็น "**แผนแม่บทในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ**" ของเมืองสกลนครเลยทีเดียว

ภาพที่เสนอนี้ ขอให้ชาวบ้านชาวเมืองโดยเฉพาะคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองสกลนคร ได้นำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางที่จะดำเนินการ "**สร้างสรรค์เสน่ห์**" ให้กับย่านเมืองเก่าสกล ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการเน้นเอกลักษณ์ดั้งเดิมที่มีอยู่ และ "**Re-Branding เมืองสกล**" ให้มีชีวิตชีวาทั้งทางเศรษฐกิจจิตใจและศิลปวัฒนธรรมที่ "**สดชื่นคึกคัก**" มากยิ่งกว่าในวันนี้